

Tisztelt Képviselő Testület!

Az alábbi módszertani javaslatok, ütemezési tervezet és részletes indokolás mentén döntésre javaslom 2025. évben, a Nagykovácsiban jelenleg hatályos helyi adórendelet felülvizsgálatát.

Javaslom, hogy Polgármester Asszony kérje fel a Pénzügyi Bizottságot - javaslatom alapján - arra, hogy 2025.02.01-től kezdve kezdeményezze a hatályos helyi adórendelet felülvizsgálatát az alább megajánlott, és széles körben – közigazgatásban is - alkalmazott felülvizsgálati projektmódszertani elemek mentén.

A felülvizsgálati tevékenységek, egyeztetések, tárgyalások megszervezésére és lefolytatására bízva meg Debreceni Gábort (önkormányzati képviselőt, a Pénzügyi Bizottság tagját), mint civilben szervezetfejlesztési szakembert a megfelelő titoktartási kötelezettségek felvállalása mellett.

Ezen javaslatom megfogalmazását két (2) dolog indokolja:

1. Polgármester Asszony a Képviselő-testület 2024 11. havi ülésén támogathatónak ítélte a hatályos helyi adórendelet felülvizsgálatára tett javaslatot – Debreceni Gábor felvetései mentén -, és bízott annak kidolgozására. Hasonlóan, ahogyan azt a Pénzügyi Bizottság Elnöke is tette az ülést megelőző bizottsági ülés folyamán.
2. A Pénzügyi Bizottság Elnöke azzal a kitéttel látta támogathatónak a felülvizsgálatot, amennyiben annak gyakorlati szervezése és lefolytatása nem hárul rá személy szerint.

Így kifejezetten kérem Polgármester Asszonyt illetve Jegyző Asszonyt annak - a jogi - helyzetnek a tisztázására és megoldására, hogy Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti- és Működési Szabályzata 3/2022. (II. 21.), rendelete megfelelő felhatalmazást biztosítson mind a Polgármester, mind a Képviselő-testület számára, hogy ez a feladat a fentiek, s így többek által elvárt és javasolt módon teljesíthető is legyen. Azt minden eshetőségre javaslatként kell megfogalmaznom, hogy a Pénzügyi Bizottság Elnöke, illetve tagja aktív hozzájárulással vegyen részt a javasolt és beütemezett felülvizsgálati tevékenységekben.

A következőket is kérem, vegyék megfontolásra:

Hatályos jogunkban az adótitok védelme az Alaptörvény VI. cikke (3) bekezdéséből eredeztethető. Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (Air.) és az Art. hatálybalépése óta alapvetően nem változtatott az adótitok szabályozási rendszerén. Mivel az adótitok személyes adatnak minősül, az Alaptörvény védelme érvényesül az adótitok vonatkozásában is. Így az adótitokhoz való jog olyan személyiségi jog, amelyet mindenki köteles tiszteletben tartani, és a személyiségi jog megsértését jelenti, ha valakinek az adótitkát illetéktelen személy megismeri vagy illetéktelen személy számára hozzáférhetővé válik.

Az Art. „Adatnyilvántartás, hatósági bizonyítvány, adótitok, adóhatósági adatszolgáltatás” című harmadik része tárgyalja az adótitok szabályozását, de az adótitok szabályozásának számtalan kapcsolódási pontja van az adóeljárási szabályokban.

Kiemelkedően fontos, hogy a titok védelmét az adóigazgatási eljárásokról szóló törvények garanciális szabályokkal védik és az adatok és tények lehető legtágabb köre élvezi ezt a típusú jogi védelmet, hiszen csak így biztosítható, hogy ezekről az információkról illetéktelen személyek ne szerezhessenek tudomást. Ezért az Art. az információk nagyon széles körét vonja az adótitok védelme alá. Az Art. 127. §-a határozza meg az adótitok definícióját, mely szerint az adótitok az adózást érintő tény, adat, körülmény, határozat, végzés, igazolás vagy más irat.

Adókedvezmények esetében bizonyos esetekben nehezen választható el, hogy az adott információ adókedvezményként az adótitok tárgya vagy éppen ellenkezőleg, közpénznek minősül.

Mindezeket azért ismertetem, mert szeretném nyomatékosan kiemelni, hogy javaslatom megfogalmazása során fel sem merül bennem, hogy személyes, illetve céges adatok alapján kerülhet kidolgozásra az új adórendelet. Természetesen a Pénzügyi Osztály által összeállított adatsorok alapján folyhat a munka, amely sem adótitkokat, sem személyes adatokat nem tartalmazhat.

Helyi adórendelet Felülvizsgálatát javaslom:

- Projekteredmény: Előterjesztés – Helyi adórendelet módosítása
- Projektvezető: Debreceni Gábor

Kötelezően bevonandó kompetenciák:

- Polgármester (Projektmegrendelő)
- Projektvezető
- Jegyző (Jogi felügyelet)
- Pénzügyi és Adóügyi Osztályvezető
- Pénzügyi Bizottság elnöke és tagjai (szervezési, szakértői)
- Helyi gazdasági szereplő(k) (pro bono szakértői) – 3 fő
- Helyi szociális szakértő(k) (pro bono szakértői) – 2 fő
- Ingatlanszakértő(k) (pro bono szakértői) – 1 fő
- Adószakértő (pro bono szakértői) – 1 fő

A projekt elvégzéséhez az önkormányzat szükséges erőforrásainak használatát javaslom igénybe venni.

A felülvizsgálati projekt ütemterve: 2025.02.01 – 2025.10.31.

A felülvizsgálat javasolt menetrendje:

1. A felülvizsgálat megkezdése

- a. A felülvizsgálat meghirdetése (célok, határidő, kommunikáció / meghívások)
- b. A felülvizsgálati tevékenységek tartalmi egyeztetése és a résztvevőkhöz való hozzárendelése
- c. A felülvizsgálati tevékenységek részletes ütemtervének egyeztetése a résztvevőkkel
- d. A részletes ütemterv elfogadtatása a résztvevőkkel
- e. Projektindítás

Határidő: 2025.02.28.

Tájékoztató: Pénzügyi Bizottsági ülés és Képviselő-testületi ülés – 2025.03.hó

2. A felülvizsgálat lefolytatása

- a. A helyi adórendelet teljes egészének, és egyes fejezeteinek vizsgálata
 - i. Hatályos rendelet koherenciavizsgálata
 - ii. Hatályos rendelettel kapcsolatos hatásvizsgálat
 - iii. Vizsgálati visszajelzések fogadása, és megtárgyalása társadalmasítás útján
 - iv. Javaslattételi kör – kiigazításokra, változtatásokra
- b. A Javasolt változtatások és kiigazítások rendszerezése
- c. interim beszámoló és annak elfogadása

Határidő: 2025.04.30.

Beszámoló: Pénzügyi Bizottsági ülés és Képviselő testületi ülés – 2025.05.hó

3. Az elfogadott, beszámolóban szerepelt változtatások implementálása

- a. A visszajelzések, és a javaslattételi kör alapján az javaslatra szánt új helyi adórendelet szövegezése
 - i. Tartalmi szerkesztés
 - ii. Résztvevők felé közzététel
 - iii. Visszajelzések, további finomhangolás
 - iv. Szakvizsgálatok (adó, jog)
 - v. Előzetes hatásvizsgálat lefolytatása (mellékelés)
- b. A javaslatra szánt új helyi adórendelet benyújtása
 - i. Előterjesztés megküldése
 - ii. Projekt lezárása

Határidő: 2025.09.30.

Beszámoló és szavazás a benyújtott előterjesztésről: 2025.10.hó

Ütemterven belüli időtartalék: 31 naptári nap.

INDOKOLÁS

A helyi adórendelet egészét - koherens módon - és egyes fejezeteit időről-időre (adónemek, mértékek, kedvezmények) szükséges felülvizsgálni annak tekintetében, hogy pontosan reflektál-e a gazdasági- és adóköznyezetre, a központi – adópolitikát érintő – döntésekre. A helyi adórendeletet abból a szempontból is szükséges időről-időre felülvizsgálni, hogy képes-e biztosítani az önkormányzat költségvetésileg önrendelkező és független tervezését, működését, a bármilyen irányú kiszolgáltatott helyzetek megelőzésének érdekében.

Ezen kívül meg kell vizsgálni Nagykovácsi lakossági összetételét gazdasági vásárlóerő, adóerő, és szociális szempontokból, melyek, és melyekben bármineműleg megfigyelhető változásból képet kaphat a településvezetés a lakosság gazdasági teherbíró-képességéről és állapotáról.

2011-től kezdve a Mötv. (2011. évi CLXXXIX tv.) kötött feladatfinanszírozási rendszert hozott az önkormányzat számára, melynek eredményeként a kötelezően ellátandó feladatok finanszírozását saját, helyi bevételekkel kellett – az állami normatíván felül – kiegészíteni. Ezzel a helyi, saját indíttatású, saját prioritásokat tükröző fejlesztések terén az önkormányzatok mozgástere szűkül, mivel a korábban az állam által finanszírozott feladatokra is kell költeni. Az Európai Unió által finanszírozott kohéziós fejlesztések egyre kevésbé illeszthetőek a település hosszútávú, stratégiai terveihez, elképzeléseihez, hiszen azok jellege és mértéke a legtöbb esetben központilag meghatározott és kötött.

Az Önkormányzat kötelezettségvállalásai, hitelfelvételi szándékai is kormányzati hozzájáruláshoz kötöttek.

A személyi jövedelemadó (SZJA) bevételektől már korábban – 2013 óta - elesett a település, majd a koronavírus-járvány idején bevezetett vészhelyzeti jogalkotás mentén további helyi adó- és egyéb bevételektől (pl. gépjárműadó, behajtási engedélyek pénzbevételei, bizonyos szabálysértési bírságok bevételei) és fontos jog-, és hatásköröktől fosztotta meg a központi kormányzat a települést. Tette ezt úgy, hogy a járvány kezelésében is további feladatokat rótt az önkormányzatra.

A 2024 októberében – a kormány által – ismertetett Versenyképes Járások Program egy olyan – eredetileg teljes egészében helyi adót - az iparűzési adót érintő forrás-újraelosztási rendszert javasol, mely ennek az eddig teljes egészében helyben történő bevételnek a felhasználását részben járási szintre emeli, hiszen a – mindig előző évhez képesti – adóbevételi többletet be kell szolgáltatnia a kormányzat számára. Annak felhasználását olyan pályázatok útján képzei el a kormányzat, melyekről a járási polgármesterek kétharmados többséggel döntenek. Bár létre jöhet olyan eset, hogy Nagykovácsinak finaciális haszna származik majd ezekből a pályázatokból, mégis: a helyi önrendelkezés joga és mozgástere szűkül.

Mindezek figyelembevétele mellett szükségesnek és időszerűnek látom a helyi adórendelet általános felülvizsgálatának megvalósítását Nagykovácsi civil – gazdasági, szociális területeket átlátó, illetve azokban tevékenyen részt vállaló – szereplőinek bevonásával.

A cél, egy olyan helyi adórendelet-javaslat megalkotása, mely - a helyi szereplőkkel (adóalanyokkal) való közös áttekintés és változtatási javaslatok kidolgozása mentén – képes a jogi, és törvényi kereteken belüli legmagasabb szintű önkormányzati függetlenséget és a lehető legszélesebb önrendelkezési mozgásteret biztosítani Nagykovácsi számára.

Olyan javaslat megalkotását tűzzük ki célul, amely érzékenyen figyelembe veszi a lakosság társadalmi rétegeinek különböző szintű gazdasági teherbíró-képességét, és megfelelő szociális tehermegosztást tesz lehetővé.

Meggyőződésem, hogy a részvételi demokráciának az is a része, hogy az emberek értik hogyan, miért és mennyit adóznak. Hogy arányos és igazságos legyen a teherviselés, amely széles körű társadalmi támogatottság alapján kerül meghatározásra.

Kérem Polgármester Asszonyt, Képviselő társaimat és Jegyző Asszonyt, hogy ennek a szellemében tegyék meg az előterjesztéssel kapcsolatos támogató és kiegészítő javaslataikat, mellyel az esetlegesen felmerülő kifogások is elháríthatóak.

Nagykovácsi, 2024.december 5.

Debreceni Gábor
képviselő

Határozati javaslat

1. Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy 2025. évben lefolytatja a helyi adórendelet részletes felülvizsgálatát. Felkéri Debreceni Gábor képviselőt, a Pénzügyi Bizottság tagját a felülvizsgálati projekt levezetésére, az előterjesztésben megfogalmazott részletes munkaterv alapján. Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata és Polgármesteri Hivatala a projekt lefolytatásához szükséges erőforrásokat biztosítja.

Határidő: 2025. október 31.

Felelős: Jegyző